

# ANP bepaalt in grote mate de nieuwsagenda

Nel Ruigrok  
Wouter van Atteveldt

**Wat het publiek te lezen krijgt in de media wordt voor een groot deel bepaald door het ANP. Een kwart van het nieuws zoals gepubliceerd in de papieren versies van de landelijke dagbladen in 2014 is gebaseerd op nieuws dat eerder is gepubliceerd door het persbureau. Wat betreft de websites van de dagbladen ligt dit gemiddelde nog veel hoger. In andere woorden: het ANP bepaalt in grote mate de nieuwsagenda in Nederland.**

Het Nederlandse medialandschap is de afgelopen decennia drastisch veranderd. Zo hebben alle dagbladen inmiddels ook nieuwsvoorziening online en zijn er online nieuwssites en nieuwsblogs zoals nu.nl en GeenStijl.nl. Deze ontwikkeling zou kunnen leiden tot een grote diversiteit aan informatie voor de nieuwsconsument en zelfs bijdragen aan een democratisering van de samenleving. De vraag is echter of dat wel zo is. Al deze nieuwssites hebben behoefte aan een stroom van nieuwsberichten, maar hebben niet de beschikking over professionals om deze informatie te selecteren, te duiden en te beschrijven in een artikel voor het beoogde publiek. Om deze reden vallen veel nieuwssites terug op berichtgeving van persbureaus, zoals het ANP, waarbij de vraag rijst of er dan niet juist sprake is van een centralisatie van de nieuwsvoorziening.

Dat het ANP in Nederland een grote invloed heeft op de nieuwsvoorziening in 2014 blijkt als het nieuws in 2014 zoals verschenen in *de Volkskrant*, *NRC Handelsblad*, *Trouw*, *Algemeen Dagblad*, *Trouw* en *Metro* wordt vergeleken met de berichtgeving van het ANP dat in de 24 uur voor het verschijnen van de artikelen in de dagbladen is gepubliceerd door het persbureau. Deze invloed kan worden geconstateerd wanneer er sprake is van een overlap van 40% van opvallende woorden voor het onderwerp. Bij een drempelwaarde van 75% is er sprake van (bijna) letterlijk overnemen van het artikel (zie Box 1 en 2 waar een overlap van 95% te zien is).

## Box 1. Artikel van ANP 9 juli 2014

Russische economie ontloopt recessie

VINCENT KROFT

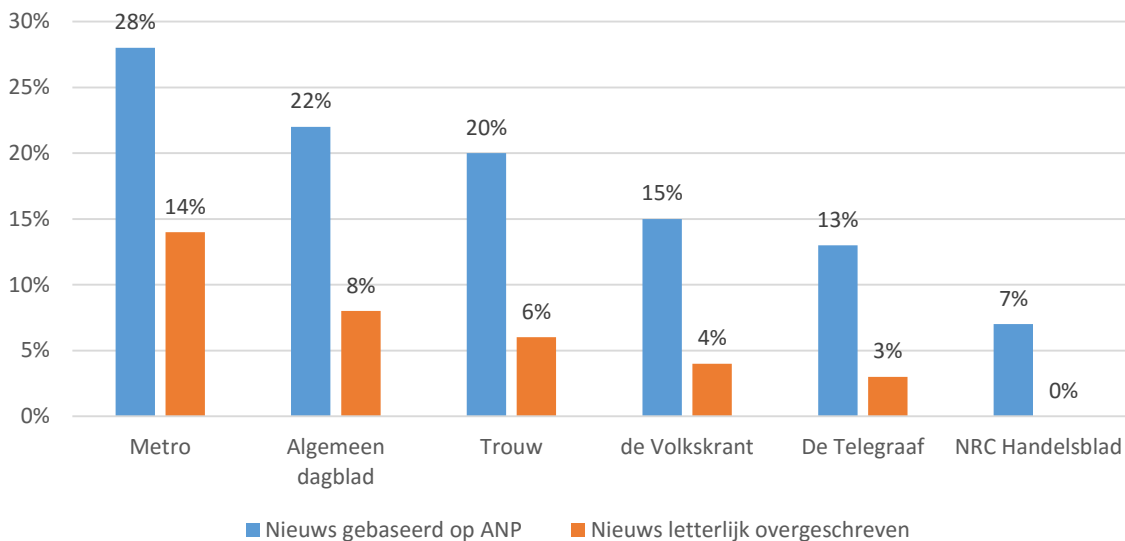
MOSKOU (ANP/BLOOMBERG) - De economie van Rusland heeft in het tweede kwartaal nipt een recessie weten te ontlopen. De economie liet in het afgelopen kwartaal groei noch krimp zien, terwijl in de eerste 3 maanden van dit jaar een neergang werd opgetekend met 0,5 procent. Dat liet de Russische staatssecretaris van Economische Zaken, Andrei Klepach, woensdag weten op basis van voorlopige cijfers.

## Box 2. Artikel uit de Volkskrant 10 juli 2014

Russische economie ontloopt nipt recessie in tweede kwartaal

De economie van Rusland heeft in het tweede kwartaal nipt een recessie weten te ontlopen. De economie liet in het afgelopen kwartaal groei noch krimp zien, terwijl in de eerste drie maanden van dit jaar een neergang werd opgetekend van 0,5 procent. Dat heeft de Russische staatssecretaris van Economische Zaken, Andrei Klepach, woensdag laten weten op basis van voorlopige cijfers.

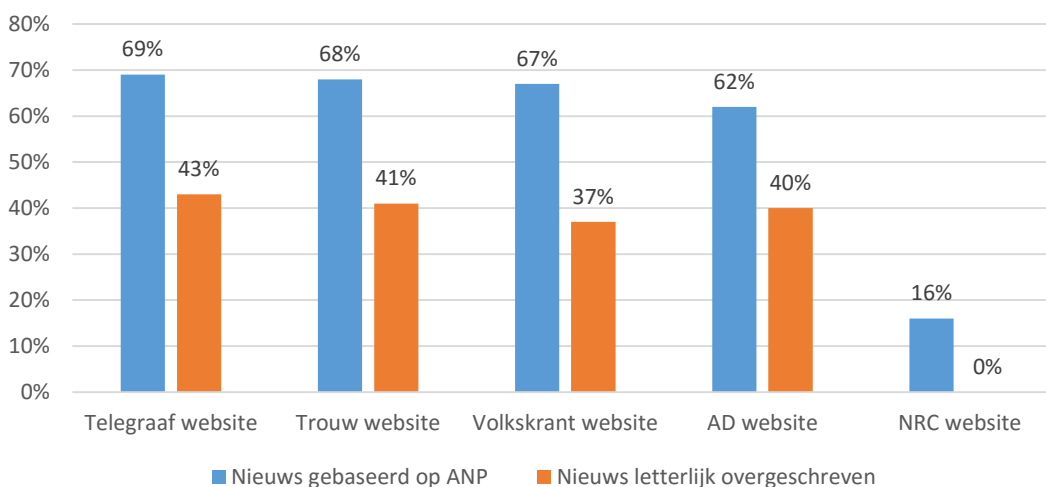
De invloed is het sterkst zichtbaar bij Metro (28%), maar ook in het Algemeen Dagblad (22%) en Trouw (20%) wordt gretig gebruikt gemaakt van het nieuws van het ANP als input voor de eigen nieuwsvoorziening.



**Figuur 1. Aandeel van het nieuws per dagblad dat gebaseerd is op of (bijna) letterlijk is overgeschreven van ANP berichtgeving**

In de Volkskrant (15%) en De Telegraaf (13%) is deze invloed iets minder zichtbaar. Het NRC Handelsblad tenslotte, laat het laagste percentage beïnvloeding zien, namelijk 7%. Dit is het gevolg van de keuze van NRC Handelsblad om in 2010 over te stappen naar het persbureau Novem. In 2014 was dit persbureau nog steeds de leverancier voor NRC Handelsblad, niet het ANP. Dat er toch 7% overlap te zien is in de berichtgeving is te verklaren door het feit dat deze berichten op een andere manier bij NRC Handelsblad zijn terecht gekomen dan via de directe bron ANP: waarschijnlijk via Novem, of via andere nieuws media die veelvuldig gebruik maken van ANP berichtgeving, zoals Nu.nl. In het NRC Handelsblad zijn dan ook geen letterlijk overgeschreven teksten van het ANP te vinden, zoals de figuur laat zien. Dit is wel het geval in de andere kranten. Tussen de 3% (De Telegraaf) en 14% (Metro) van het totale nieuws zijn (bijna) letterlijke kopieën van artikelen zoals gepubliceerd door ANP.

Voor de websites van de dagbladen geldt dat in de eerste helft van 2014 de berichtgeving in sterke mate is gebaseerd op het nieuws zoals afkomstig van het ANP. Hoewel De Telegraaf in de papieren versie veel andere bronnen van nieuws kent, wordt op de website van de krant uitgebreid geput uit het aanbod van het ANP. Bijna 70% van het nieuws is gebaseerd op de berichtgeving van het persbureau.



**Figuur 2. Aandeel van het nieuws op websites dat gebaseerd is op of (bijna) letterlijk is overgeschreven van ANP berichtgeving**

Dit percentage is slechts iets lager bij de andere dagbladen. Het percentage zoals gevonden bij NRC Handelsblad is ook hier lager omdat de krant geen gebruik maakt van de diensten van het ANP. Dat betekent ook hier dat het percentage overgeschreven teksten uitkomt op 0%. De andere websites daarentegen schrijven op de websites veelvuldig over van het ANP, met percentages tussen de 37% (de Volkskrant) en 43% (De Telegraaf).

Het ANP heeft een grote invloed op de nieuwsvoorziening in Nederland. Vooral op de websites van de Nederlandse dagbladen wordt het grootste deel van het nieuws gebaseerd op de nieuwsvoorziening van het persbureau, terwijl bijna de helft van het nieuws letterlijk wordt overgeschreven. De invloed in de papieren versies van de dagbladen is duidelijk minder groot, maar ook daar wel aanwezig. Met afnemende abonnementen op de papieren kranten en een groter publiek dat zich baseert op de websites voor hun nieuwsvoorziening is dit een trend die tot nadenken stemt. De concurrentie om de nieuwsconsument lijkt niet te zorgen voor meer diversiteit van het nieuws, maar een centralisatie van de nieuwsvoorziening met een belangrijke positie voor het ANP.